

DAVRANIŞLARIN ORTAYA ÇIKMASINDA ÖĞRENME VE GELİŞİM DÖNEMLERİ ETKİLİ OLMAKTADIR. ÖĞRENME, ÖDÜL – CEZA YÖNTEMİ, ROL-MODEL OLMA VE ÇOCUĞUN GÖZLEMLERİYLE ÇEVRESİNDE Kİ Davranışları içselleştirmesi süreçleriyle OLUŞUR.

SOSYAL ÖĞRENME TEMSİLCİSİ ALBERT BANDURA ÇOĞU ÖĞRENMENİN DENEME YANILMA Davranışlarından çok gözlem yoluyla ve eğitimle gerçekteştirdiğini dile getirmektedir.

ÇOCUKLARDA OLUMLU Davranışların ortaya çıkması ve davranışların sürekliliğinin sağlanabilmesi amacıyla yapılabilecekler aşağıda sıralanmıştır.

ÇANAKKALE İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ İL YEREL HEDEF EĞİTİM İÇERİĞİ HAZIRLAMA KOMİSYONU

OLUMLU Davranış Geliştirme

Olumlu davranışlar bireylerin topluma adapte olmaları ve uyum içinde yaşayabilmelerini sağlayan; iş, toplum ve okul hayatında uyumlarına etki eden davranışlardır.

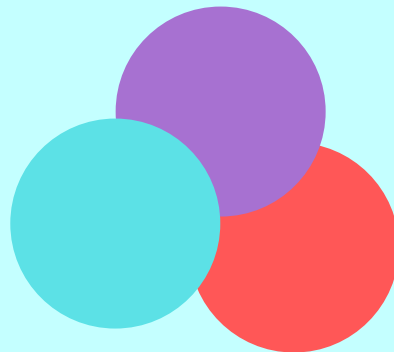
KURALLAR KOYUN

Aile içinde gerçekleştireceğiniz konuşmalarla çocukların da kuralların belirlenmesi sürecine katılacağı kurallar belirleyin. Belirlediğiniz kuralların spesifik ve açık olmasına özen gösterin. Belirlediğiniz kuralların gerekliliğinin nedenini açıklayın. Kurallara karşı gelindiğinde HAYIR demeyi ihmal etmeyin.

TUTARLILIK

Belirlenen kurallara uymayı aile içinde bir kültür haline getirin. Birden fazla çocuğunuz varsa kurallara uyum noktasında herkesin sorumluluklarını vurgulayın ve ayrımcılık yapmayın. Ebeveynler arasında davranışlara verilen tepkilerde tutarlılığı yakalayın. Unutmayın çocuklar çok iyi gözlemcidirler ve isteklerine hizmet eden durumları yakalayıp bunu kullanabilirler.

Tutarlılık konusunda davranışlara karşı davranış ilk ortaya çıktığında nasıl tepki verdiyseniz sonraki davranışlarda da aynı tepkide süreklilik sağlayın.

ÇOCUKLARINIZIN DAVRANIŞLARINI GÖZLEMLEYİN

Çocuklar ortaya koydukları olumlu davranışlarda dönüt aldıklarında bu davranışı sürdürme ihtimalleri artar. Ancak burada önemli olan çocuklara verdiğiniz dönütlerin kişiliğine yönelik değil davranışa yönelik olmasıdır.

Örneğin, yerde gördüğü bir çöpü çöp kutusuna attığında “Aferin! Çok akıllısın.” değil “Çöpleri çöp kutusuna attığın ve çevreyi koruduğun için teşekkür ederim.” demeyi tercih edin.

İlk ifade neden akıllı olduğu ile ilgili kafa karışıklığı yaratabilecekken ikinci ifade spesifik olarak hangi davranıştan dolayı dönüt aldığını çocuğa iletmektedir.

OLUMSUZ DAVRANIŞLARDA CEZA

Çocukların sergileyebilecekleri olumsuz durumlarda ilk akla gelen yöntem ceza vermek olabilir. Ancak ceza çocukların olumlu davranışın ne olduğunu anlamasını sağlamaz. Aksine ceza uygulandığı için öfkeli olacak daha tepkisel davranabilecektir.

Ceza vermek yerine mahrum bırakarak, neden mahrum bırakıldığını açıklayarak, çocuğunuzun davranışı sonrasında sorumluluk alması gerektiğini vurgulayabilirsiniz

OLUMSUZ DAVRANIŞLARDA DÖNÜT

- Çocuğunuzun ortaya koyduğu olumsuz bir davranış olduğunda bu davranışın neden sergilenmemesi gerektiğini kendisine açıklayın. Çocuklarınızın davranışın neden olumsuz olduğunu ve yerine hangi olumlu davranışın neden sergilenebileceğini anlamalarına yardım edin.

KURALLARIN UYGULANMASINDA SEÇENEK SUNUN

- Çocuklar kuralların dikte edilerek sunulduğu durumlarda tepkisel olarak olumsuz davranışlar sergileyebilirler. Ona kuralları dikte etmek yerine uyması gereken kural konusunda seçenek sunun. “Uyumak istiyor musun?” yerine, “Şimdi mi, yoksa on dakika sonra mı yatmak istersin?” gibi. Böylece çocuğunuz hem biraz kontrol hissetmiş olur, hem de onu yatmaya kolayca ikna etmiş olursunuz.

KAYNAKÇA

https://gaziemirram.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/35/26/765993/dosyalar/2020_04/13143935_COCUKLARDA_OLUMLU_DAVRANI_Y_GELYTYRME-donuYturuldu_1.pdf?CHK=cd3ce03fa73c2304fd8b2d43c8961d68

<https://acikders.ankara.edu.tr/mod/resource/view.php?id=153288>

https://acikders.ankara.edu.tr/pluginfile.php/185182/mod_resource/content/0/8-9.%20DAVRANI%C5%9E%20Y%C3%96NET%C4%B0M%C4%B0.pdf

ŞİDDET BİR SEÇENEK OLMASIN

Çocukların olumsuz davranışlarına karşı şiddet tepkisi ebeveynler tarafından asla kullanılmaması gereken bir tepkidir. Çocuğa şiddet göstermek sizin ilgi ve sevginize uymayan bir davranış tepkisi göstermeniz nedeniyle kafa karışıklığı yaşamasına, kendini sorgulamasına neden olacaktır. Benlik saygısı zarar görecektir, şiddet hayatında karşılaşılabileceği problem durumlarında bir seçenek olacaktır. Şiddetin yaygınlaşmasını önlemek ve doğru yöntemlerle iletişim kurarak problemlerin çözülmesini sağlama noktasında toplumsal bir sorumluluk oluşmaktadır.

ROL-MODEL OLDUĞUNUZU UNUTMAYIN

- Çocuklar çevrelerinde olan her davranışın farkındadırlar ve bunları takip ederler. Çocuğunuzun kurallara uyma konusunda aile içinde belirlediğiniz kurallara sizin uymadığınızı gözlemlediğinde çocuk açısından da kurala uymanın anlamı kalmayacaktır. Çocuklar koyulan kurallardan daha çok ailesinde gözlemlediği davranışların takipçisi ve uygulayıcısıdır. Aile içinde sosyal medya kullanımıyla ilgili belirlediğiniz bir süre sınırına siz uymadığınızda çocuklar içinde bu sınıra uymanın bir anlam ifade etmeyeceğini unutmayınız.